

Vec C-410/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

5. júl 2021

Vnútroštátny súd:

Hof van Cassatie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. jún 2021

Navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

FU

DRV Intertrans BV

Odporca v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Openbaar Ministerie

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa týka kasačného opravného prostriedku, ktorý podali FU a DRV Intertrans BV na vnútroštátnom súde proti rozsudku Hof van beroep te Antwerpen (correctionele kamer) (Odvolací súd Antverpy, trestnoprávna komora, Belgicko) z 11. februára 2021, ktorý ich okrem iného uznal vinných z trestného činu podvodu a uložil im trest.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd Súdneho dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ v zásade predkladá otázku, aký právny účinok má potvrdenie A1, ktoré členský štát vydania predbežne zrušil až do ukončenia trestného konania v členskom štáte zamestnania, a či získanie povolenia pre automobilovú dopravu v členskom štáte potvrdzuje, že dotknutý podnik má skutočné a stabilné miesto usadenia v tomto členskom štáte v zmysle článku 13 nariadenia č. 883/2004, ktoré umožňuje určiť systém sociálneho zabezpečenia, ktorý sa má aplikovať.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia vykladať v tom zmysle, že:

- ak sa úrady členského štátu, ktorý vydal potvrdenie A1, na žiadosť úradov členského štátu zamestnania o spätné zrušenie tohto potvrdenia obmedzia na to, aby potvrdenia predbežne zrušili a oznámili, že viac nie sú záväzné, takže trestné konanie v členskom štáte zamestnania môže pokračovať, a členský štát, ktorý potvrdenie A1 vydal, s konečnou platnosťou rozhodne až po právoplatnom ukončení tohto trestného konania, že domnienka odôvodnená potvrdením A1, že dotknutí zamestnanci sú riadne poistení v systéme sociálneho zabezpečenia tohto členského štátu vydania, viac neplatí a toto potvrdenie A1 pre úrady členského štátu zamestnania viac nie je záväzné,
- v prípade zápornej odpovede na otázku: úrady členského štátu zamestnania nemusia zohľadniť predmetné potvrdenia A1 s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora kvôli podvodu?

2. Má sa článok 13 ods. 1 písm. b) bod i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, článok 3 ods. 1 písm. a) a článok 11 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu

a Rady (ES) č. 1071/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES, ako aj článok 4 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh vykladať v tom zmysle, že z okolnosti, že podnik, ktorý získa povolenie pre cestnú dopravu v členskom štáte Európskej únie podľa nariadenia (ES) č. 1071/2009 a nariadenia (ES) č. 1072/2009 a následne musí mať skutočné a stabilné miesto usadenia v tomto členskom štáte, nutne vyplýva, že je tým nesporne preukázané, že tento podnik na účely určenia systému sociálneho zabezpečenia, ktorý sa má uplatniť, má miesto podnikania v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 v tomto členskom štáte, a že úrady členského štátu zamestnania sú viazané týmto určením?

Uvedené predpisy práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. ES L 166, 2004, s. 1), článok 13

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009 ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 2009, s. 1), článok 5

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009 ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES (Ú. v. EÚ L 300, 2009, s. 51), články 3 a 11

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh (Ú. v. EÚ L 300, 2009, s. 72), článok 4

Uvedené vnútroštátne predpisy

Článok 66 Strafwetboek (Trestný poriadok)

Článok 235 Sociaal Strafwetboek (Sociálny trestný poriadok)

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 FU je konateľom DRV Intertrans BV, ktorá má svoje sídlo v Belgicku a pôsobí v oblasti dopravy. Manželka FU je konateľka Immo-Des BV, ktorej sídlo sa nachádza v Belgicku a k dispozícii má podnikové budovy (okrem iného s parkoviskom a servisom, ako aj čerpacím zariadením). FU sa oficiálne zdržiava

na adrese v Luxembursku, kde má sídlo aj Transportunternehmen Mic Cargo sarl. FU a jeho manželka okrem toho založili na Slovensku spoločnosť Md Intercargo sro, ktorá tiež pôsobí v oblasti dopravy.

- 2 Z vyšetrovania však vyplynulo, že ako luxemburská, tak aj slovenská spoločnosť bola v skutočnosti riadená z Belgicka a väčšina dopravy sa vykonávala v Belgicku. Podľa Belgische Sociale Inspectie (Belgický inšpektorát sociálnych vecí, Belgicko) (ďalej len „inšpektorát“) bola slovenská spoločnosť založená, aby ako subdodávateľská firma pre DRV Intertrans BV a luxemburskú spoločnosť Mic Cargo sarl spôsobom vyslania zamestnancov nasadila lacnú pracovnú silu. Táto činnosť sa podľa inšpektorátu týka napriek tomu výlučne belgického trhu bez toho, aby sa relevantná činnosť vykonávala na Slovensku, v štáte formálneho sídla.
- 3 Na základe tohto boli FU a DRV Intertrans BV okrem iného kvôli podvodu predvolaní na Correctionele rechtbank West-Vlaanderen, afdeling Brugge (Trestný súd West-Flandern, oddelenie Bruggy, Belgicko). Na účely neplatenia príspevkov do sociálneho zabezpečenia Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (Krajinský úrad pre sociálne zabezpečenie, Belgicko) neprávom uviedli, že dotknutí zamestnanci slovenskej spoločnosti boli vyslaní do Belgicka, zatiaľ čo táto spoločnosť nemá svoje skutočné miesto podnikania na Slovensku, respektíve na Slovensku určite nevykonáva relevantnú činnosť (článok 66 Strafwetboek a článok 235 Sociaal Strafwetboek).
- 4 Počas tohto trestného konania belgické úrady požiadali slovenské úrady, aby nimi vydané potvrdenia A1 o vyslaní spätne zrušili. Slovenské úrady následne predbežne zrušili všetky potvrdenia a oznámili, že viac nie sú záväzné, takže belgické trestné konanie môže pokračovať, a až po ukončení tohto konania rozhodnú s konečnou platnosťou, aké právne predpisy sa uplatnia na dotknutých zamestnancov.
- 5 Rozsudkom z 11. februára 2021 Hof van Beroep van Antwerpen (correctionele kamer) (Odvolací súd Antverpy, trestnoprávna komora) rozhodol o vine FU a DRV Intertrans BV (okrem iného) pre trestný čin podvodu a z nasledujúcich dôvodov im uložil trest:
 - Vydané potvrdenia A1 o vyslaní boli slovenskými úradmi predbežne zrušené a nie sú záväzné. Pozastavenie týchto potvrdení znamená, že v súvislosti so systémom sociálneho zabezpečenia, ktorý sa má uplatniť, nemajú žiadnu výpovednú hodnotu.
 - Povolenie Spoločenstva na prepravu, ktoré nebolo odňaté, nemá vplyv na systém sociálneho zabezpečenia, ktorý sa má uplatniť a nevedie k tomu, aby Hof (súd) musel predpokladať, že Md Intercargo sro má v rámci sociálneho zabezpečenia na Slovensku skutočné a stabilné miesto usadenia.
- 6 Proti tomuto rozsudku podali FU a DRV Intertrans BV na vnútroštátnom súde kasačný opravný prostriedok.

Základné argumenty účastníkov konania vo veci samej

Prvá prejudiciálna otázka

- 7 FU a DRV Intertrans BV tvrdia, že tento rozsudok porušuje článok 5 nariadenia č. 987/2009, keďže sa v ňom neprávom predpokladá, že potvrdenia A1 dotknutých zamestnancov sú pozastavené a v tejto podobe viac nemajú dôkaznú hodnotu. Tento predpis členskému štátu vydania, v tomto prípade Slovensku, totiž neumožňuje, aby potvrdenie A1 dočasne zrušil alebo pozastavil do ukončenia súdneho konania v inom členskom štáte. Členský štát vydania môže potvrdenie A1 podľa tohto predpisu len zachovať, zrušiť alebo vyhlásiť za neplatné.

Druhá prejudiciálna otázka

- 8 Podľa názoru FU a DRV Intertrans BV sa v rozsudku neprávom uvádza, že získanie povolenia v členskom štáte podľa nariadenia č. 1071/2009 a nariadenia č. 1072/2009 nepreukazuje, že podnik má skutočné a stabilné miesto usadenia v tomto členskom štáte. Rozsudok nesprávne uvádza aj nespornú povahu tohto dôkazu, keďže len členský štát vydania je oprávnený, aby potrestal prípadné porušenia a odňal povolenie. Rozsudok navyše neprávom neuznáva súvislosť medzi týmto dôkazom a pojmom miesto podnikania v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 883/2004, najmä v prípade posúdenia miesta podnikania zamestnávateľa.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Prvá prejudiciálna otázka

- 9 Článok 5 nariadenia č. 987/2009 upravuje právnu relevantnosť dokumentov a podporných dokladov vystavených v inom členskom štáte. Podľa tohto ustanovenia členský štát zamestnania uznáva takýto dokument, pokiaľ ich členský štát, v ktorom boli vydané, nezrušil ani nevyhlásil za neplatné. V prípade pochybnosti o platnosti alebo správnosti dokumentu členský štát zamestnania požiada členský štát vydania o poskytnutie potrebných objasnení a v prípade potreby o zrušenie tohto dokumentu. Podľa okolností členský štát vydania prehodnotí dôvody na vydanie dokumentu a prípadne ho zruší.
- 10 Z judikatúry Súdneho dvora sa okrem iného dá odvodiť, že potvrdenie A1 je predpokladom zákonnosti poistenia v rámci režimu sociálneho zabezpečenia členského štátu vydania (rozsudok z 26. januára 2006, Herbosch Kiere nv, C-2/05, EU:C:2006:69). Toto potvrdenie je v zásade pre súdny orgán členského štátu zamestnania záväzné, pričom tento [súdny orgán] nie je oprávnený preskúmať platnosť potvrdenia (rozsudky z 10. februára 2000, Fitzwilliam Executive Search Ltd, C-202/97, EU:C:2000:75, z 27. apríla 2017, A-Rosa Flussschiff GmbH, C-620/15, EU:C:2017:309, a zo 6. februára 2018, Altun, C-359/16, EU:C:2018:63).

- 11 Preto vzniká aj otázka, či tento predpoklad zákonnosti poistenia a záväzný charakter takéhoto potvrdenia viac neplatí, ak členský štát vydania dotknuté potvrdenia A1 na žiadosť o zrušenie, ako v tomto prípade, predbežne zruší a pritom oznámi, že viac nie je záväzné, takže trestné konanie v členskom štáte zamestnania môže pokračovať, a až po právoplatnom ukončení tohto trestného konania rozhodne s konečnou platnosťou. V prípade, ak je odpoveď záporná, vzniká otázka, či členský štát zamestnania nemusí dotknuté potvrdenia vo svetle judikatúry Súdneho dvora kvôli podvodu zohľadniť.
- 12 Vnútroštátny súd zastáva názor, že výklad uvedeného ustanovenia práva Únie je nevyhnutný pre rozhodnutie, ktoré má vydať.

Druhá prejudiciálna otázka

- 13 Podľa článku 13 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia č. 883/2004 sa na zamestnancov, ktorí sú zamestnaní v podniku, respektíve u zamestnávateľa, pracujú vo viacerých členských štátoch a podstatnú časť svojej činnosti nevykonáva v členskom štáte bydliska, vzťahujú právne predpisy členského štátu, v ktorom má podnik alebo zamestnávateľ svoje sídlo alebo miesto podnikania. Podľa článku 3 ods. 1 písm. a) a článku 11 ods. 1 nariadenia č. 1071/2009 podniky, ktoré vykonávajú povolanie prevádzkovateľa cestnej dopravy, musia mať skutočné a stabilné miesto usadenia v členskom štáte, aby získali povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy. Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) nariadenia 1072/2009 členský štát vydá licenciu Spoločenstva dopravcovi, ktorý prepravuje tovar v prenájme alebo za úhradu a ktorý je usadený v uvedenom členskom štáte v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi právnymi predpismi uvedeného členského štátu.
- 14 Vzniká preto aj otázka, či z okolností, že podnik podľa nariadenia č. 1071/2009, ako aj nariadenia č. 1072/2009 získa povolenie v členskom štáte a v dôsledku toho musí mať skutočné a stabilné miesto usadenia v tomto členskom štáte, nesporne vyplýva, že v prípade predmetného podniku sa aj v oblasti sociálneho zabezpečenia vychádza z toho, že v zmysle článku 13 nariadenia č. 883/2004, ktorý umožňuje určiť systém sociálneho zabezpečenia, má miesto svojho podnikania v tomto členskom štáte, a či je to pre členský štát zamestnania záväzné.
- 15 Vnútroštátny súd zastáva názor, že výklad uvedeného ustanovenia práva Únie je nevyhnutný pre rozhodnutie, ktoré má vydať.